

Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/109)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi

müdürlüğü

Sayı : 6/2135

27 - IV - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankarada 24 mart 1939 tarihinde imza edilen 29 eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 - IV - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâiyhası

29 - IX - 1929 tarihli «Türkiye ile İsveç arasındaki ticaret ve seyrisefain muahedenamesinin 10 ncu maddeye müteferrihan» fıkrası hükümlerile bazı nevi halılarınımıza sabit bir gümrük resmi temin edilmiş olması mukabilinde İsveç menşeli kauçuk ayakkabılarına 1929 gümrük tarifesi- nin 447 a pozisyonu için tesbit edilmiş olan 100 kiloda 62,50 lira resim üzerinden yüzde 20 nisbetinde bir tarife konsolidasyonu kabul edilmiş bulunmakta idi. Bilâhare kauçuk mamulâtı sanayiinin teessüs ve inkişafını himaye maksadile bu resim 1933 tarife tadilatında 100 liraya çıkarılmış ise de bu tezyid yukarıda mevzubahs konsolidasyon dolayısıyla gerek İsveç ve gerek bizimle en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi kaydini taşıyan bir anlaşma akdetmiş bulunan ülkeler menşeli kauçuk ayakkabılar için filen tatbik mevkiine konulamamıştır. Bu vaziyet karşısında İsveç Hükûmetine tarife tenzilâtının 1929 gümrük tarifesindeki nisbet üzerinde değil fakat lâstik ayakkabıların idhali esnasında meri gümrük resmi üzerinden yapılması teklif edilmiş ve İsveç Hükûmetinin muvafakati üzerine bu hususu temin etmek üzere 24 mart 1939 tarihinde suretleri bağlı olarak sunulan 29 eylül 1929 tarihli Türkiye ile İsveç arasında ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşma imza edilmiştir.

Millî kauçuk mamulâtı sanayiimizin inkişafını himaye edici mahiyette olan işbu müzeyyel anlaşmanın kabulünü, Hükûmet Büyük Millet Meclisinden rica eder.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/109

Karar No. 13

26 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Ankarada 24 mart 1939 tarihinde imza edilen 29 eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 19 - IV - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclisin tasvibine arz edilen kanun lâyihası Encümenimize tedkik ve müzakere olundu:

İki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin inkişafını temin maksadile yapılan bu anlaşma muvafık görülmüştür.

Aynen kabul edilen kanun lâyihası havalesi veçhile İktisad encümenine tevdi buyurulmak

üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	M. Göker	Ş. Esmer
Aydm	Bolu	Diyarbakır
M. Kaynak	H. C. Çambel	Dr. İ. T. Öngören
Diyarbakır	Elâzığ	Erzurum
Z. M. Alsan	F. A. Aykaç	P. Demirhan
İzmir	Kars	Manisa
H. Mentеше	Gl. M. Akyüz	H. Bayurt
Tekirdağ	Tokad	
Y. K. Beyatlı	N. Poroy	

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/109

Karar No. 29

12 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Ankarada 24 mart 1939 tarihinde imza edilen 29 eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedesine müzeyyel anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanıp, İcra Vekilleri Heyetinin 19 - IV - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Hariciye encümeninde müzakere edildikten sonra encümenimize havale edilmiştir.

29 eylül 1929 tarihli Anlaşmada 1929 tarihli gümrük tarife kanunumuzun 447 nci pozisyonundaki kauçuk mamulâtı gümrük resminden yüzde yirmi tenzilât konsolide edilmiş bulunmakta idi.

Bilâhare kauçuk sanayi mamulâtının himayesi maksadile 1933 tarife kanunu bu nevi mamulât gümrük resmini takriben yüzde kırk tezyid etmiş idi.

1929 senesinde konsolide edilmiş olan bu ten-

zilat 1933 senesinde yapılan gümrük tezyidinin tatbikına mâni olduğu gibi en ziyade mazharı müsaade Devlet muamelesi gören diğer memleketler ihracatı da İsveç tenzilâtından istifade etmekte devam ettiklerinden yerli sanayiimizi himaye kasdile yapılan tezyidin tatbikına imkân bırakmamakta idi.

Bu anlaşma ile yapılan tadilat gümrük tarifelerinde daima yüzde yirmi tenzilâtı konsolide etmekte ise de bu tenzilât, sabit bir tarifeye nazaran değil meriyette bulunacak tarife üzerinden olacaktır. Kauçuk mamulâtına verilen tenzilât mukabilinde halı gümrük resimlerinde elde ettiğimiz tenzilâta aynı esaslar dahilinde konsolide edilmekte devam etmekte bulunduğundan memleketimiz menafine uygun görülen işbu kanun lâyihası Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Umumî Heyette müzakerelere edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

İktisad E. Reisi
Giresun
İ. Sabuncu

M. M.
Aydın
N. Topcoğlu

Kâtib
İzmir
M. Aldemir

Afyon K.
Berç Türker

Ankara
A. Ulus

Diyarbakır
N. Sunkitay

Erzincan
S. Başotaç
Gümüşane
Edib Tör
Konya
A. Hamdi Dikmen

Eskişehir
Emin Sazak
İzmir
Benal Arıman
Rize
H. Cavid
Zonguldak
H. Karabacak

Gaziantep
N. Pazarbaşı
Kastamonu
M. Celâl Bayar
Siird
N. Bekmen

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara'da 24 mart 1939 tarihinde imza edilen 29 Eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşmanın tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankara'da 24 mart 1939 tarihinde imza edilen 29 Eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç ticaret ve seyrisefain muahedenamesine müzeyyel anlaşma kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 - IV - 1939

Bş. V.
Dr. R. Saydam

Ad. V.
T. F. Silay

M. M. V.
N. Tınaz

Da. V.
Fayık Öztrak

Ha. V.
Ş. Saracoğlu

Ma. V.
F. Ağralı

Mf. V.
Yücel

Na. V.

İk. V. ve G. İ. V. V.
H. Çakır

S. İ. M. V.
Dr. H. Alataş

G. İ. V.

Zr. V. ve Na. V. V.
Muhlis Erkmen

Mu. Mü. V.
A. Çetinkaya

Ti. V.
C. Erçin

29 eylül 1929 tarihli Türkiye - İsveç Ticaret ve Seyrisefain muahedenamesine müzeyyel Anlaşma Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Krallığı Hükûmeti 29 eylül 1929 tarihli Türkiye ile İsveç arasında Ticaret ve Seyrisefain Muahedenamesinin «10 nu maddeye müteferrian» fıkrasını âtideki şekilde tadil etmeği kararlaştırmışlardır :

10 nu maddeye müteferrian

Onuncu madde ahkâmının mahfuziyeti kaydile Türkiye Hükûmeti İsveçten Türkiye ülkesine idhal edilen ve tamamile kauçuktan olan veya üstü tamamile veya kısmen kauçukla su geçmez hale getirilmiş bulunan ayakkabılarına idhali ânında meri Türkiye tarifesinin 447 a numarası üzerinden yüzde 20 tenzilât bahşetmeği taahhüd eder ve aynı kayid ile İsveç Hükûmeti Türkiyeden İsveç ülkesine idhal edilen ve bir metre tulünde 250 den fazla düğüm bulunan düğümlü halılara (İsveç tarifesinin 395 nci numarası) kilo başına altı krana tenzil edilmiş olan gümrük resmini bahşetmekte devam eylemeği taahhüd eyler.

Bununla beraber şurası mukarrerdir ki iki Yüksek Âkid Tarafından her biri üç ay evvel ihbar şartile serbestii hareketini tekrar iktisab etmek hakkına malik olacaktır.

Bu müzeyyel Anlaşma Türkiye ile İsveç arasında 29 eylül 1929 tarihli Ticaret ve Seyrisefain muahedenamesinin mütemmim cüzünü teşkil edecek ve aynı meriyet müddetini haiz olacaktır.

Ankarada 24 mart 1939 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

